

Het aandeel

Van George Pelecanos verscheen eveneens bij uitgeverij Anthos

De grote afrekening

Drama Stad

Harde revolutie

Tuinier van de nacht

King Suckerman

Geen weg terug

De weg naar huis

George Pelecanos

Het aandeel

Vertaald door Ernst de Boer
en Ankie Klootwijk

Anthos | Amsterdam

ISBN 978 90 414 1923 1

© 2011 George Pelecanos

© 2012 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos,
Amsterdam, Ernst de Boer en Ankie Klootwijk

Oorspronkelijke titel *The Cut*

Oorspronkelijke uitgever Reagan Arthur Books

Omslagontwerp Roald Triebels, Amsterdam

Omslagillustratie © Dale Foshe

Foto auteur © Giovanni Giovanetti

Verspreiding voor België:
Veen Bosch & Keuning uitgevers n.v., Antwerpen

Opgedragen aan mijn moeder,
Ruby Pelecanos

Ze zaten in een kantoor op de eerste verdieping van een hoekhuis met een rij ramen die uitkeken op D Street ter hoogte van 5th Street, vlakbij de rechtbank. Tom Petersen, een grote blonde vent, zat achter zijn bureau en droeg een spijkerbroek met een daar los overheen hangend paisley-overhemd, en laarzen. Spero Lucas zat in werkkleding op een ongemakkelijke stoel voor het bureau. Petersen was een strafrechtadvocaat met een eigen praktijk, en Lucas was een van zijn detectives.

Lucas had een opengeslagen Moleskine-notitieboekje ter grootte van een zakbijbel in zijn handen en was druk bezig iets te noteren.

‘Alles staat in het dossier dat ik je straks geef,’ zei Petersen ongeduldig. ‘Je hoeft geen aantekeningen te maken.’

‘Liever wel,’ zei Lucas.

‘Ik kan zo niet zien of je luistert.’

‘Ik luister. Waar hebben ze de Denali gepikt?’

‘In Manor Park, in Peabody Street. Vlak bij de buurttuin, tegenover de zendmasten.’

‘Achter het politiebureau?’

‘Pal achter het bureau van het Vierde District.’

‘Wat een lef,’ zei Lucas. ‘Met z’n hoevelen waren ze?’

‘Met z’n tweeën. Helaas zat mijn cliënt, David Hawkins, achter het stuur.’

‘Vertegenwoordig je alleen hem?’

‘De andere, Duron, heeft een pro-Deoadvocaat toegewezen gekregen.’

‘Duron,’ herhaalde Lucas.

Petersen haalde zijn schouders op. ‘Zoals het verfmmerk.’

‘Hoe komt David aan zo’n steengoeie advocaat als jij?’

‘Ik verdedig zijn vader in een andere zaak,’ zei Petersen.

‘Dus dit is eigenlijk een soort gunst.’

‘Een gunst van vierhonderd dollar per uur.’

Lucas kreeg een stijve rug. Hij ging verzitten in zijn stoel. ‘Geef eens wat bijzonderheden.’

Petersen schoof een manilla map naar hem toe. ‘Hier.’

‘Vertél het me maar.’

‘Wat wil je weten?’

‘Om te beginnen hoe ze het hebben gedaan.’

‘Hoe ze die auto hebben gestolen? Fluitje van een cent. De jongens liepen over straat, ze hadden eigenlijk op school moeten zitten, maar ja. Het was vroeg in de ochtend en stervenskoud. Herinner je je nog dat het in februari zo hard gevroren heeft? Er komt een vrouw uit een appartement, ze start haar SUV, laat de motor draaien en gaat weer naar binnen.’

‘Was ze iets vergeten?’

‘Ze wilde de Denali laten warmdraaien voordat ze naar haar werk ging.’

‘Daar zijn verzekeraars niet dol op.’

‘En ze had het portier aan de bestuurderskant ook niet op slot gedaan. En omdat het tieners zijn, zijn ze erin gestapt en zijn ze er een eindje mee gaan rijden.’

‘Dat zou ik ook hebben gedaan,’ zei Lucas.

‘Dat héb je ook gedaan, kan ik me herinneren.’

‘En wat gebeurde er toen?’

‘Vanaf Peabody Street is David via 9th Street naar Missouri Avenue gereden en vandaar naar het oosten. Daar is hij North

Capitol Street in geslagen, langs Rock Creek Cemetery, en heeft toen om af te steken de weg genomen die langs het verzorgings-tehuis voor oud-militairen loopt.'

'Dat moet Allison Street zijn,' zei Lucas, die het nu voor zich zag alsof hij een stadsplattegrond voor zich had liggen. Hij kende DC als z'n broekzak omdat hij het grootste deel van de tijd op straat doorbracht. Als hij zijn Cherokee niet nodig had, reed hij op de fiets door de stad. 's Avonds maakte hij vaak een wandeling.

'En daar kwamen ze in de problemen. David, die nog maar vijftien is en voor zover ik weet geen noemenswaardige rijervaring heeft, verliest de controle over de SUV. Hij schampt een vrouw in een Buick, waardoor ze van de weg raakt en tegen een paar geparkeerde auto's botst.'

'En ondertussen zitten ze al op Rock Creek Church Road.'

'Precies,' zei Petersen. 'De vrouw in de Buick zegt dat ze last heeft van haar nek.'

'Dat ziet er niet goed uit.'

'Ik probeer iets te regelen met haar advocaat.'

'De vader van die jongen zit zeker goed in de slappe was.'

'Klopt.'

'En op dat moment duikt de politie op?'

'Toevallig zien een paar geüniformeerde agenten in een surveillancewagen in 2nd Street, ter hoogte van Varnum Street, de botsing.'

'En zetten de achtervolging in.'

'De politieman had een halve minuut nodig om z'n koffie neer te zetten en de sirene en het zwaailicht in te schakelen. Ondertussen had David wel in de gaten dat hij in de stront zat, en hij schiet de stoep op en scheurt Upshur Street in.'

'Op de stoep rijden, dat is een goeie.'

'Onttrekking aan aanhouding, doorrijden na een ongeval, autodiefstal...'

‘Dat joch heeft een hele rits problemen.’

‘Hij racet al slingerend Upshur Street op, weet de wagen weer onder controle te krijgen en geeft gas. Je weet dat Upshur Street in westelijke richting...’

‘Lang en recht is. En heuvelafwaarts loopt.’

Petersen boog voorover en raakte op dreef. ‘Dat joch suist met dreunende vierwegspeakers over Upshur Street, Spero, een nummer van The Wale knalt uit de ramen.’

‘Nâh,’ zei Lucas gniffelend.

‘Wat?’

‘Dat verzin je. Je weet niet waar ze naar luisterden.’

‘Klopt. Ze scheuren Upshur Street af, de surveillancewagen ligt een heel eind achter, maar wint terrein. Uiteindelijk komen de jongens op weg naar Georgia Avenue bij dat rijtje winkels uit, daar bij 9th Street.’

‘Ja, ik weet waar dat is,’ zei Lucas. Hij tekende snel een ruwe kaart in zijn notitieboekje.

‘En daar staat nog een politieauto,’ zei Petersen, ‘in de straat geparkeerd. De bestuurder zit te wachten op zijn collega die een pakje sigaretten aan het kopen is in die kleine supermarkt.’

‘Welke supermarkt?’ vroeg Lucas.

‘Ik weet niet hoe die heet. Spaanse tent, in het blok met huisnummers in de achthonderd, noordkant van Upshur Street. Ze verkopen daar bier en wijn, uitgebakken zwoerd, dat soort dingen. Het zit in de map, met adres en al. David ziet die politieauto en raakt in paniek, denk ik, en dan maakt hij nog een fout. Hij slaat vlak voor 9th Street scherp rechts af en schiet een steeg in.’

‘En?’

‘Hun weg wordt versperd door een geparkeerde auto. De jongens springen uit de auto en gaan ervandoor, David Hawkins wordt op straat gepakt. Die andere jongen, Duron, wordt iets later gevonden in het toilet van een Salvadoraans restaurant om de hoek.’

‘Wie heeft David aangehouden?’

‘Die agent die in de surveillancewagen zat. Ene Clarence Jackson. Ondertussen was de achtervolgende politieauto ook ter plekke.’

‘Hoe wist agent Jackson dat David een van de jongens uit de auto was?’

‘In zijn rapport verklaart agent Jackson dat hij twee jongens uit een SUV zag stappen waarmee ze de steeg in waren gereden. Jackson kreeg David het eerst te pakken. De agenten in de auto die later aankwam hebben Duron in het restaurant gearresteerd.’

‘Waar stond de auto van agent Jackson toen hij dat zag?’

‘Dat staat in het dossier.’

Lucas bleef een minuut lang roerloos voor zich uit zitten staan. Toen sloeg hij zijn notitieboekje dicht en stond op. Hij was 1,85 meter lang, woog 84 kilo, had een platte buik en een stevige borstkas en schouders. Hij had zwart, kortgeknipt haar en groene ogen met gouden vlekjes erin, die vaak onpeilbaar waren. Hij was negenentwintig jaar.

Petersen zag hoe Lucas zich uitrekte. ‘Sorry. Die stoel is meedogenloos.’

‘Het ligt aan die houten vloer. Die stoel staat wankel omdat de planken zijn kromgetrokken.’

‘Dit huis stamt uit de negentiende eeuw.’

‘En wat wil je daarmee zeggen?’

‘Deze kamers worden bevolkt door de geesten van grootheden. Als ik die vloeren aanpak, zouden ze wel eens kwaad kunnen worden.’

Een jonge rechtenstudente van de George Washington-universiteit kwam Petersens kamer binnen en legde een dikke stapel papieren op zijn bureau. Ze had donker haar, fraaie welvingen en was op een onweerstaanbare manier aantrekkelijk. De stagiaires van Tom Petersen leken allemaal op jongere uitgaven van zijn beeldschone vrouw.

‘Het pleidooi van de zaak Parker,’ zei de vrouw, die Constance Kelly heette.

‘Dank je,’ zei Petersen. Hij zag Lucas’ bewonderende blik toen ze wegliep.

Petersen stond op en liep naar het raam aan de oostkant van het gebouw. Beneden op straat trokken advocaten aktetassen op wieltjes voort naar de rechtbank, agenten in uniform en in burger stonden met elkaar te dollen, moeders spraken op een rustige en vermanende toon tegen hun zonen, ambtenaren namen even een rookpauze en mensen van allerlei pluimage liepen de Potbelly Sandwich Shop op de begane grond in en uit.

‘*Life’s rich pageant*, het leven in al zijn schakeringen,’ zei Petersen.

‘Dat is toch de titel van een rockalbum uit jouw jeugd?’

‘Oorspronkelijk is het een uitspraak van inspecteur Clouseau.’

‘Dat wist ik nou weer niet.’

‘Ik ben ook twintig jaar ouder dan jij, en soms is dat te merken. Maar vaak ook niet.’ Petersen nam hem op. Uit zijn blik sprak het respect dat gewone mensen hebben voor hen die in het leger hebben gezeten. ‘Je hebt vast een hoop meegemaakt.’

‘Het is tot op heden interessant geweest.’ Lucas liet zijn notitieboekje in zijn jaszak glijden en pakte het dossier van David Hawkins van Petersens bureau.

‘Zoekiets wat ik kan gebruiken,’ zei Petersen.

Lucas knikte. ‘Ik ga erachteraan.’

De volgende ochtend stopte hij bij de begraafplaats van Glenwood om zijn *baba* op te zoeken. Glenwood was een goed onderhouden kerkhof, kilometers lang glooiend heuvelland met graven die soms wel uit de negentiende eeuw dateerden. Hier lag zijn vader naast diens eigen ouders op het westelijk deel van het terrein, waar de zijstraten van North Capitol Street, die bij de

woonwijk Stronghold hoorden, op doodliepen. Voorbij die laatste rij graven liep het terrein omlaag, en daar lag Bryant Street met zijn korte blok rijtjeshuizen in een keurige aflopende lijn. Lucas keek naar de grafsteen van zijn vader en legde tien rozen op het graf. Hij prevelde een gebed waarin hij zijn vader dankte voor het leven en sloeg een kruis, de *stavro*: hij tikte met drie vingers die de heilige drie-eenheid symboliseerden zijn voorhoofd aan, zijn borst, zijn rechter- en zijn linkerschouder. Daarna liep hij terug naar zijn fourwheeldrive.

Hij had een jeep Cherokee uit 2001, het oude hoekige model met de legendarische zescilinder-in-lijn-motor. Het model werd sinds twee jaar niet meer geproduceerd, maar omdat het een degelijke en betrouwbare auto was, reden er nog veel van rond. In dat opzicht leek hij enigszins op de oerversie van de Dodge Dart. Met zijn zwarte jeep zonder bumperstickers of transfers en in zijn werkkleding zag Lucas er bewust onopvallend uit, als een klusjesman of een meteropnemer misschien, gewoon iemand die voor zijn werk in de stad moest zijn.

Lucas reed naar Peabody Street en volgde vandaar de route van David Hawkins en zijn vriend Duron naar Rock Creek Church, waar het allemaal uit de hand was gelopen. Hij herinnerde zich de adrenalinekick die hijzelf had gevoeld toen hij als middelbare scholier met een paar maten van het worstelteam een auto had gestolen. Het maakte niet uit wie het had voorgesteld, ze hadden allemaal enthousiast meegedaan en ze waren allemaal betrapt, gearresteerd en aangeklaagd. Ze hadden allemaal verzachtende omstandigheden aangevoerd, en omdat ze allemaal blank waren en uit keurige gezinnen kwamen, kregen ze allemaal een taakstraf en was het toezicht niet al te streng geweest. Verder had hij geen problemen gehad: Lucas' misstap stond op zichzelf en hij wilde zijn ouders nooit meer op die manier te schande maken. Toen hij bij het korps mariniers ging, was zijn veroordeling geschrapt.

Hij begreep wel waarom David en Duron de SUV hadden gestolen. Tienerjongens deden nu eenmaal stomme dingen. Hun hersencircuits waren gericht op impulsiviteit en gein. Het was maar iets meer dan tien jaar geleden dat hij ook zo'n roekeloze gozer was, vóór 11 september en zijn detachering in Irak. Een ontzuenderend decennium dat hem zijn jeugd had ontnomen.

Lucas reed over Upshur Street in westelijke richting. Hij gaf een dot gas terwijl hij de heuvel af reed en stopte toen hij bij de winkels was aangekomen, vlak bij Georgia Avenue. Hij zag de steeg, langs een zalmkleurig gebouw dat momenteel leegstond, waar de jongens klem waren komen te zitten. Hij bestudeerde beide zijden van de straat en nam de winkels en de situatie nauwkeurig op. In zijn notitieboekje tekende hij een kaartje waarop hij de locatie van de zaken aan de zuidzijde aangaf: een begrafenisonderneming, een stomerij, een afhaalcentrum dat zowel Chinees eten als *steak and cheese sandwiches* aanbood, een nagelstudio en een kapsalon. Aan de noordzijde een kerk in een winkelpand, een supermarkt die wijn en bier verkocht, een woninginrichtingwinkel die te chic leek voor deze buurt, een kapsalon, een Caraïbisch café, de steeg, het zalmkleurige gebouw, nog een Chinees-Amerikaans restaurant, een afhaalrestaurant voor visgerechten, een milkshake- en ijswinkel en op de hoek nog een kapperszaak waarvan de rolluiken waren neergelaten. Veel winkels hadden borden met zowel Engelse als Spaanse opschriften in de etalage; er liepen zwarten, hispanics en een paar blanken op straat.

Hij stapte uit de auto en nam met zijn iPhone foto's van de winkels en hun ligging in het blok. Niemand viel hem lastig of vroeg wat hij daar deed. Hij sloeg de hoek om en bekeek de winkels van 9th Street: het filiaal Petworth van de U.S. Post Office, een detectivebureau, nog een begrafenisondernemer, het Salvadoraans/Mexicaanse restaurant waar Duron zich had verstopt, een borduurwinkel, en op de hoek een Spaanse kruidenierswin-

kel die met een hangslot was afgesloten en waar geen enkel Engelstalig bord in de etalage stond. Boven het detectivebureau hing een lichtreclame met de tekst: STRANGE INVESTIGATIONS, waarvan verscheidene letters werden vergroot door een logo in de vorm van een vergrootglas. Hij had weleens gehoord van de man, Derek Strange en zijn partner, een Griek van middelbare leeftijd, van wie hij zich de naam niet kon herinneren.

Lucas liep weer terug, stak Upshur Street over en ging voor het Chinese eethuis staan waar agent Clarence Jackson volgens zijn verklaring geparkeerd had gestaan, en hij zag dat je vandaar inderdaad direct de steeg in keek. Hij nam een foto vanaf die plek, keek naar de overkant van de straat naar de supermarkt waar Jacksons collega sigaretten had gekocht, en zag dat er pal voor de winkel een brandkraan stond. Dat zou kunnen verklaren waarom Jackson aan de andere kant van de straat had geparkeerd. Het zou een afdoende verklaring zijn geweest, als Jackson geen agent was geweest.

Lucas stak Upshur Street nogmaals over en liep de bier- en wijnhandel binnen. De winkel was schoon en goed voorzien van drank en verpakte etenswaren, en langs de muren stonden metalen rekken en koelmeubels opgesteld. Achter de kassa stond een man van in de veertig met een rond bruin gezicht, wiens witte overhemd bij de hals openstond waardoor een gouden crucifix tussen zijn dikke zwarte borsthaar zichtbaar was. Te oordelen naar zijn houding en de gouden ring met een diamant aan zijn vinger, vermoedde Lucas dat hij de eigenaar was. Desgevraagd bevestigde de man dat. Lucas gaf hem zijn naamen stelde zich simpelweg voor als 'detective'. Hij vroeg of de eigenaar, die Odin heette, zich de dag van de arrestatie herinnerde, en Odin knikte van ja. Hij vroeg Odin waar de agent stond geparkeerd toen zijn collega de supermarkt was binnengekomen om sigaretten te kopen, en Odin antwoordde: 'Hij parkeert voor de deur.' Toen Lucas opmerkte dat daar een brandkraan stond, zei Odin,